

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2010. február 16. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt ... vádlott ellen indított büntető ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. évi október hó 21. napján kihirdetett 4.B.845/2008/23. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlottat az ellene a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő és büntetendő testi sértés büntette miatt emelt vád alól tekinti felmentettnek.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.I.461/2008. tételszám alatt bevételezett és kezelt bűnjelek lefoglalása megszüntetésének érintetlenül hagyása mellett az 1.sorszám alatti egy darab üvegmintát, valamint a 2. sorszám alatti három darab DNS-palcán rögzített vérnyomot megsemmisíteni rendeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 12.160 (Tizenkettőezer-egyszázhatvan) Ft bűnügyi költség merült fel, mely az állam terhén marad.

I n d o k o l á s :

A vádlottat az elsőfokú bíróság az életveszélyt okozó testi sértés büntette (Btk.170.§ (1) (5) bekezdés I. fordulat) miatt emelt vád alól felmentette.
... magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.
Rendelkezett a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ügyész az ítélet kihirdetését követően a vádlott terhére, a felmentő ítéleti rendelkezés miatt, eltérő tényállás és annak alapján bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében fellebbezett.

Az indokolt ítélet kézhezvételét követően jogorvoslatát az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében tartotta fent. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság felmentő ítélete a jogos védelem kérdéskörének komplex vizsgálata hiányában nem kellően megalapozott, a történeti tényállás sem minden részletében egyező a bizonyítás anyagával, végül az ítélet jogi indokolása oly mértékben hiányos, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét felülbírálatra alkalmatlanná teszi.

A fellebbviteli főügyészség Bf.417/2009/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést maradéktalanul helytálló indokai alapján fenntartotta.

Akként ítélte meg, hogy a perjogilag egyébként kifogástalanul lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen megállapított tényállás részben felderítetlen és hiányos. Emellett a bűnösség megállapítása és a cselekmény jogi minősítése tekintetében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

Tartózkodott a megyei bíróság az önkéntes eredmény elhárítás, mint büntethetőséget kizáró ok beható vizsgálatától is.

Osztotta az elsőfokú ügyész álláspontját az ítéleti hiányosságait illetően, így az elsőfokú bíróság nem tett említést ítéletének sem tényállási, sem indokolási részében a vádlott szűrés időpontjában hangoztatott indítékáról, ... terhelő vallomásait sommás, realitást nélkülöző véleménnyel utasította el, ... vallomásaival pedig érdemben szintén nem foglalkozott, miután mellőzte a szükséges szembesítéseket.

Álláspontja szerint a vádlott aktuális tudatát eshetőleges ölési szándék jellemezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlott és védője tudomásul vették. A másodfokú eljárásban ... sértett - magánfél gyógyszerkiadásairól - háziorvosa által igazolt - listát csatolt be.

A másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezés folytán a megyei bíróság ítéletét a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján a Be. 361.§ (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen teljes terjedelemben felülbírált a meghozatalát megelőző eljárással együtt.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője a hatályon kívül helyezésre irányuló jogorvoslatát fenntartotta. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésével a vádlotti védekezést szinte megbocsátóan méltányos, érdemi kritikát nélkülöző elfogadásával állapította meg, amely lényegében a vádlott helyszíni tárgyaláson produkált előadására támaszkodik. Tartózkodott az ezzel ellentétes vallomások összevetésétől, értékelésétől, még a vádlotti utómagatartás, az életmentő beavatkozás kezdeményezését illetően is.

Nem foglalkozott a bűncselekmény helytálló minősítésével, a Btk. 17.§ (3) bekezdésében szabályozott önkéntes eredmény elhárítás esetleges ténybeli alapjának tisztázásától is vonakodott.

A vádlott és védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

Az ítélet tábla az ügyészi fellebbezést nem találta alaposnak.

A felülbírálat során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság kifogástalan pervitellel, nagy gondossággal folytatta le a bizonyítási eljárást. Az ügy teljes körű felderítésére törekedve az ellentmondások tisztázása érdekében helyszíni tárgyalást is tartott, amelyet példamutatóan - fotókkal is - dokumentált.

Az általa megállapított tényállás megalapozott, részletes, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól. Annak kiegészítését, pontosítását az ítélet tábla nem találta indokoltnak, ebből következően nem volt szükséges a bizonyítás továbbfejlesztése sem. A később kifejtettek szerint nem alapos az ügyészségnek az indokolási kötelezettség nagyfokú megszegésére történt hivatkozása sem, amely az ítéletet felülbírálatra alkalmatlanná tenné, így az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló perorvoslatot nem találta alaposnak.

A megyei bíróság által megállapított tényállás a bizonyítékok helyes megítélésén és értékelésén alapszik, mely tényállás a másodfokú eljárásban irányadó volt.

Az ügyészi fellebbezés lényegét tekintve részben az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadja, amely megalapozott tényállás esetén a Be. 351.§ (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az ítélet tábla, miszerint a tanúvallomások mozaikszerűen voltak összeilleszthetők és értékelhetők.

A cselekménysor több mozzanatból tevődött össze, melynek későbbi szakaszába kapcsolódott be a vádlott.

A megyei bíróság a tárgyaláson feltárt és a helyszíni tárgyaláson közvetlenül megvizsgált bizonyítékok összevetése alapján állapította meg a tényállást, s nem tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a bizonyítási anyag - nem számítva a szűrés mechanizmusát - teljes mértékben a vádlott védekezésének érdemét támasztották alá (ítélet 12. oldal 5. bekezdés).

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor ... sértett és ... tanú vallomásait kellő kritikával kezelte.

... sértett a cselekmény idején önmaga által is elismerten - de valamennyi jelenlévő által megerősítetten erősen ittas állapotban volt, aki a nyomozás során nem emlékezett semmire (nyomozati iratok 70. oldal), majd a tárgyaláson (2009. január 12.) akként nyilatkozott, hogy az időmúlás folytán emlékezete kitisztult, de azt tagadta azon több tanú, így többek között ... által is megerősített tényt, hogy a vádlottal dulakodott.

Az elsőfokú bíróság ... vallomásainak értékelésekor helytállóan utalt arra, hogy az eljárás során megállapítható volt, hogy különösebb szimpátiát nem táplál a vádlott iránt, és kihallgatásai alkalmával - jól érzékelhetően - a neki kedvezőbb tényállási részletekre igyekszik nem kitérni (ítélet 12. oldal 1. bekezdés).

E körben az ítélet tábla csupán az alábbiakra utal.

2007. december 1. napján (nyomozati iratok 73. oldaltól) azt nyilatkozta, a vádlott kiszabadult a szétválasztáskor, kiszaladt az utcára, valahol elbújt, nem találtuk meg. Próbált másodszor is szűrni, de lefogtuk hárman. 2008. január 5-én (nyomozati iratok 75. oldaltól) módosítja a korábbiakat, miszerint a vádlott nem akart kétszer szűrni.

A 2009. január 12-én tartott tárgyaláson a vádlott azon észrevételére, hogy részegen feküdt, így nem láthatott engem és a vádlott volt az, aki „kérte” a mentőt és a rendőrséget, azt válaszolta, nem emlékszem, egyebekben utalt arra is, hogy első kihallgatásakor ittas volt (6.sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal).

...-val történt szembesítése során nem tartotta fent, hogy a vádlott a cselekmény elkövetése után elbújdosott volna. A hamis tanúzásra történt kioktatás után „inkább nem emlékszem rá” (6.sorszámú jegyzőkönyv 17. oldal) nyilatkozatot tette.

Nem kifogásolható az elsőfokú bíróságnak a történeti tényállásban rögzített azon megállapítása (ítélet 6. oldal 1. bekezdés) sem, hogy - „Közben újra az ajtón belülre került ... sértett támadóan - ökölvívó állásba helyezkedve - lépett fel a vele szemközt álló vádlottal”- csupán abból az okból, hogy a vádlott csak a cselekmény elkövetése után másfél évvel, a 2009. május 11. napján tartott helyszíni tárgyaláson említette.

A megyei bíróság utalt arra indokolásában - és fogókkal is prezentálta -, hogy a helyszíni tárgyaláson a vádlott, de ... előadása igen szemléletes volt a történetek felidézésében, így nem aggályos, ha bizonyos mozzanatokat a helyszínen tudtak felidézni. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt is rögzítette (ítélet 10. oldal 3 bekezdés), hogy a sértett a „székhelyi tárgyaláson épp úgy, mint a helyszínen - grimaszolva, komolytalanul, csaknem infantilis magatartást tanúsítva viselkedett, nyilatkozatai egyáltalán nem voltak meggyőzőek, hitelt érdemlőek.”

Az ítéletábra arra az álláspontra jutott, hogy a megyei bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett, a megállapított tényállás megalapozott, és indokolási kötelezettségének is a lehetséges, de egyben szükséges körben maradéktalanul eleget tett.

Az elsőfokú bíróság kimerítően mutatta be és elemezte a jogos védelem 2009. augusztus 9 napjától hatályos új szabályozását és helyesen jutott arra a következtetésre - figyelemmel a Btk. 2.§-ban írtakra -, hogy a vádlott számára az elbíráláskor hatályos szabályozás a kedvezőbb, tekintettel arra, hogy a Btk. 29.§ (2) bekezdése értelmében nem büntethető az sem, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból túllépi, illetve a (3) bekezdés alapján a megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

Fentiek alapján a vádlott cselekményt követő utómagatartásának beható vizsgálata nem volt szükséges.

Az ítéletábra teljes körűen osztotta az elsőfokú bíróság e körben kifejtett megalapozott érvelését, amely alapján a vádlott felmentése indokolt volt.

A cselekmény jogszabályi megnevezését illetően szükséges annak pontosítása a Btk. 170.§ (1) és (6) bekezdés I. fordulatára, a Btk. 2.§-ra figyelemmel, mint arra egyébként a megyei bíróság ítéletének 14. oldal 2. bekezdésében is helyesen utalt.

Nem osztotta az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség érvelését a cselekmény minősítésével kapcsolatos aggályok tekintetében sem.

Az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről szóló Kommentár 72/10. oldal (34. pótlás) az alábbiakat rögzíti:

Az ijedtség és a menthető felindulás e törvényhely alkalmazása körében már nem az elkövető felismerési, akarat vagy értékelő képességét kizáró tudatzavar, hanem olyan hétköznapi - az általános élettapasztalat szerint is megítélhető - érzelmi reagálás, amelyet a jogtalan támadás ténye vált ki, azzal ok-okozati összefüggésben van (A Btk. 29.§ (2) bekezdésének alkalmazhatóságához megkívánt „ijedtségből vagy menthető felindulásból” fordulat nem azonosítható a Btk. 167.§-ának megállapíthatóságához megkívánt „erős felindulásban” fordulathoz, hanem attól intenzitásában kevesebb.). Amennyiben a megtámadott a tényleges vagy közvetlenül fenyegető támadást az elhárítás időpontjában ilyen érzelmi-indulati állapotában a valóságosnál súlyosabban ítéli meg és súlyosabban viszonyozza, már nem büntethető. Azt, hogy a jogtalan támadás az elkövetőben ijedtséget vagy menthető felindulást kiválthatott-e annak a helyzetnek alapján kell megítélni, ahogy azt a megtámadott észlelte.

A rendelkező részben jelzett bűnjelek tekintetében a 2009. augusztus 13-tól hatályos szabályozás szerint a Be. 155.§ (9) bekezdése alapján azok megsemmisítéséről rendelkezett a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság egyéb járulékos rendelkezései törvényesek és helytállóak.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a jelzett körben a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be.381.§ (1) bekezdése alapján történt rendelkezés, figyelemmel a Be. 339.§ (1) bekezdésére.

Debrecen, 2010. február 16.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Simonné dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 4.B.845/2008/23. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással 2010. február 16. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2010. február 16.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke